

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 5. detsember 2023
(OR. en)

15885/23
ADD 1
LIMITE
PV CONS 58
RELEX 1375

PROTOKOLLI KAVAND
EUROOPA LIIDU NÕUKOGU
(välisasjad/arengupoliitika)

21. november 2023

Muu kui seadusandlik tegevus

3. Päevakajalised küsimused¹

Nõukogu käsitles järgmisi küsimusi:

- ELi toetus Ukraina ülesehitamiseks
- Arengukoostöö Palestiinaga
- Komisjoni ja kõrge esindaja ühine vahearuanne soolise võrdõiguslikkuse kolmanda tegevuskava (GAP III) rakendamise kohta
- 17.–18. juulil 2023 Brüsselis toimunud ELi-CELACi tippkohtumise järelmeetmed

4. Euroopa tiimi tegevus Aafrika keerulistes oludes

Arvamuste vahetus

Nõukogu pidas arvamuste vahetuse.

5. Muud küsimused

- Nõukogu väljendas heameelt komisjoni esitatud teabe üle Samoa lepingu (ELi-AKVRO uus partnerlusleping) allkirjastamise kohta.
- Nõukogu võttis teadmiseks komisjoni esitatud teabe 25.–26. oktoobril 2023 Brüsselis toimunud esimese Global Gateway foorumi tulemuste kohta.

¹ Sealhulgas mitteametlik arvamuste vahetus Maailmapanga Grupi esimehega (videokonverentsi teel)

Avaldused dokumendis 15546/23 esitatud muu kui seadusandliku tegevusega seotud A-
punktide juurde

A-punkti 3 juurde: Järeldused Euroopa tiimi lähenemisviisi kohta
Heakskiitmine

POOLA AVALDUS

„Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu aluslepingutes sätestatud põhiväärtusena. Poola tagab naiste ja meeste võrdõiguslikkuse Poola riiklikus õigussüsteemis vastavalt rahvusvahelistele inimõigustealastele lepingutele ning kooskõlas Euroopa Liidu põhiväärtuste ja aluspõhimõtetega.

Seetõttu tõlgendab Poola ingliskeelset väljendit „gender equality“ („sooline võrdõiguslikkus“) kui viidet naiste ja meeste võrdõiguslikkusele kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklitega 2 ja 3 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 8 ja 153 ning artikli 157 lõikega 3.

Kuigi Poola ühineb nõukogu järelduste suhtes saavutatud üksmeelega, leiame, et eespool nimetatud konkreetsete osade sõnastus ei vasta kokkulepitule ning neid ei saa võtta tulevastel läbirääkimistel aluseks.“

A-punkti 4 juurde: Järeldused sotsiaalse, rohe- ja digipöörde kohta
Heakskiitmine

POOLA AVALDUS

„Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu aluslepingutes sätestatud põhiväärtusena. Poola tagab naiste ja meeste võrdõiguslikkuse Poola riiklikus õigussüsteemis vastavalt rahvusvahelistele inimõigustealastele lepingutele ning kooskõlas Euroopa Liidu põhiväärtuste ja aluspõhimõtetega.

Seetõttu tõlgendab Poola ingliskeelset väljendit „gender equality“ („sooline võrdõiguslikkus“) kui viidet naiste ja meeste võrdõiguslikkusele kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklitega 2 ja 3 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 8 ja 153 ning artikli 157 lõikega 3. Eeltoodut arvestades tõlgendab Poola muudes väljendites esinevat ingliskeelset terminit „gender“ samamoodi nagu terminit „sex“ kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 10, artikli 19 lõikega 1 ning artikli 157 lõigetega 2 ja 4.

Kuigi Poola ühineb nõukogu järelduste suhtes saavutatud üksmeelega, leiame, et eespool nimetatud konkreetsete osade sõnastus ei vasta kokkulepitule ning neid ei saa võtta tulevastel läbirääkimistel aluseks.“

POOLA AVALDUS

„Naiste ja meeste võrdsuslikkus on Euroopa Liidu aluslepingutes sätestatud põhiväärtusena. Poola tagab naiste ja meeste võrdsuslikkuse Poola riiklikus õigussüsteemis vastavalt rahvusvahelistele inimõigustealastele lepingutele ning kooskõlas Euroopa Liidu põhiväärtuste ja aluspõhimõtetega.

Seetõttu tõlgendab Poola ingliskeelset väljendit „gender equality“ („sooline võrdsuslikkus“) kui viidet naiste ja meeste võrdsuslikkusele kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklitega 2 ja 3 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 8 ja 153 ning artikli 157 lõikega 3. Eeltoodut arvestades tõlgendab Poola muudes väljendites esinevat ingliskeelset terminit „gender“ samamoodi nagu terminit „sex“ kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 10, artikli 19 lõikega 1 ning artikli 157 lõigetega 2 ja 4.

Kuigi Poola ühineb nõukogu järelduste suhtes saavutatud üksmeelega, leiame, et eespool nimetatud konkreetsete osade sõnastus ei vasta kokkulepitule ning neid ei saa võtta tulevastel läbirääkimistel aluseks.“

UNGARI AVALDUS

„Rahvastiku ja arengu rahvusvahelise konverentsi tegevusprogrammi ning Pekingi tegevusprogrammi vastuvõtmine näitas märkimisväärtset konsensust. Nendes tegevusprogrammides seati inimõiguste edendamine arengu keskseks teemaks ning pärast nende vastuvõtmist on saavutatud olulisi tulemusi tervishoiu, soolise võrdsuslikkuse ja hariduse valdkonnas. Nimetatud valdkonnad on kesksel kohal kestliku arengu tegevuskavas aastani 2030, mille aluspõhimõteteks on inimõiguste ja inimväärikuse üldine austamine, õigusriik, õiglus, võrdsus ja mittediskrimineerimine.

Ungari täidab endiselt oma kohustusi inimõiguste valdkonnas, sealhulgas naiste õiguste alal. Me oleme kindlalt otsustanud rakendada rahvastiku ja arengu rahvusvahelise konverentsi tegevusprogrammi ja Pekingi tegevusprogrammi ning kestliku arengu tegevuskava aastani 2030, mis on ühtlasi peamisteks lähtealusteks seksuaal- ja reproduktiivtervise ning reproduktiivõiguste valdkonnas.

Mõistel „seksuaal- ja reproduktiivtervis ning seonduvad õigused“ ning sellega seotud mõistetel, näiteks „seksuaalõigused“ ja „põhjalik seksuaalharidus“ puudub kokkulepitud määratlus rahvusvahelisel tasandil, sealhulgas Euroopa Liidus. Ungari tõlgendab ja edendab neid küsimusi kestliku arengu tegevuskava aastani 2030, rahvastiku ja arengu rahvusvahelise konverentsi tegevusprogrammi ning Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi kontekstis kooskõlas oma asjakohaste riiklike õigusaktidega. Selliselt tõlgendatakse eespool nimetatud mõisteid ja küsimusi ka *Euroopa Kontrollikoja eriaruandes nr 21/2023 „Algatus „Spotlight“ naistevastase vägivalla kaotamiseks“*.

A-punkti 7 juurde:

**Järeldused ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vaheliste
suhete kohta**
Heakskiitmine

BULGAARIA AVALDUS

„Bulgaaria omistab suurt tähtsust ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vaheliste suhete arendamisele ja süvendamisele ning soovib seetõttu väljendada oma toetust kavandatavale nõukogu järelduste eelnõule ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna suhete kohta.

Bulgaaria konstitutsioonikohus võttis 2018. aastal vastu otsuse, milles ta märkis, et Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioonis (Istanbuli konventsioon) edendatakse õiguslikke mõisteid, mis on seotud mõistega „sugu“ ning mis on vastuolus Bulgaaria põhiseaduse aluspõhimõtetega. 2021. aastal võttis Bulgaaria Vabariigi konstitutsioonikohus vastu veel ühe otsuse, milles selgitati, et põhiseaduses kasutatud mõistet „sugu“ saab käsitada üksnes selle bioloogilises tähenduses.

Sellest tulenevalt teatab Bulgaaria Vabariik vastavalt konstitutsioonikohtu eelnimetatud otsustele, et ta ei saa aktsepteerida mõistet „sugu“ ega soopõhist lähenemisviisi, mis on esitatud Euroopa Nõukogu konventsioonis või muus dokumendis, mille eesmärk on teha vahet „soo“ (inglise keeles „sex“) kui bioloogilise kategooria (mehed ja naised) ning „soo“ (inglise keeles „gender“) kui sotsiaalse konstruktsiooni vahel. Lisaks oleme kindlalt veendunud, et põhiõiguste käsitlemisel Euroopa Liidu põhiõiguste harta kontekstis peaks nõukogu kasutama hartas kasutatud termineid.“